

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Negyedévre . . . 1 frt 25 kr. = 2 kor. 50 fl.

Félévre . . . 2 . 50 . = 5 . . .

Egész évre . . . 5 . . . = 10 . . .

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Egyes szám ára 7 kr. = 14 fillér.

Egyes példányok Groszman J. antiquar üzletében, Polacsek V. és Groák I. dohánytűzsdéjében, Groszmann J., Gubás F. és Heszl Jenő fűszerkereskedésében kaphatók.

SZABADSÁG

SZERKESZTŐSÉG:

hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők:

Városháztér 10. szám.

Szerkesztő otthon van minden nap délután 1—2 óráig.

KIADÓHIVATAL:

hova a nyiltterek, hirdetések és előfizetési díjak, valamint reklamációk küldendők:

Wesselényi és König

könyvnyomdája

Deák-utca (színház-épület).

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, TANÜGYI ÉS HELYIÉRDEKŰ LAP.

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT KÖZLÖNYE.

Polgártársak!

Az urna előtt álltok.

Itt a döntő pillanat, a mikor hazánk sorsának intézésére szavazataitokat a mérlegbe vetitek.

A mérlegnek két serpenyője van. Az egyikre: **1867.**, a másikra: **1848** van felírva. **1867 rabszolgaságot . . . , 1848 szabadságot jelent. . .**

Melyik tetszik? . . . Válasszatok!

Ha rabszolgák: Ausztriának rabszolgái akartok továbbra is maradni, ha a magyar nemzet pénzét és véréát a bécsi molochnak torakába akarjátok továbbra is dobni; ha azt akarjátok, hogy Magyarország szent földén idegen náció legyen az ur; ha azt akarjátok, hogy hazánk dicsőségének szent jelvényeit a nép pénzén és zsírján táplált szoldateszka büntetlenül a sárba tapossa; ha azt akarjátok, hogy az udvari és katonai körök által rángatott „józan többség” a nemzet önértétét és becsületét minden lépten-nyomon arcúval csapdossa: alkotmányos jogaitokat egyenként feladja; ha azt akarjátok, hogy fiaitokat sárga-fekete zászlóval idegen kommandó alatt idegen érdekekért mérszárszékre vigyék; ha azt akarjátok, hogy ez a föld, ez az apánk véréától ázott szent magyar föld lassan-lassan az Osztrák birodalomba bekebeleztesse: akkor menjetek és vessétek szavazataitokat abba a serpenyőbe, melyre **1867** van írva.

De ha azt akarjátok, hogy Magyarország nagy, szabad és független legyen; ha azt akarjátok, hogy áldozati filléereitől egy minden ízében magyar nemzeti hadsereg állitassék föl, mely hadsereg magyar vezényszó mellett hirdesse hatalmát és erejét — ha a szükség kívánja — véres harcok mezején, mely hadseregek ezredéves küzdelmekben kipróbált fegyverét félje és rettegje minden idegen nép; — ha azt akarjátok, hogy a most Bécsbe vitt milliók itt maradjanak az országban s abból saját kulturánkat, közgazdaságunkat, iparunkat és kereskedelmünket emeljük, Magyarországot szellemi és anyagi téren gazdaggá és hatalmassá tegyék; — ha azt akarjátok, hogy ebben az országban Kárpátoktól-Adriáig, semmi féle náció, hanem egyedül a magyar király és a magyar parlament parancsoljon; — ha azt akarjátok, hogy hazánk szent jelvényét: a háromszínű lobogót elismerje és tisztelje az egész világ; akkor menjetek és vessétek szavazataitokat abba a serpenyőbe, melyre **1848** van írva.

A rabszolgaságot jelentő **1867. Radvány István** nevével, a szabadságot jelentő **1848** pedig **Herman Ottó** nevével van összekötve.

Melyik tetszik? . . . Válasszatok!

A választás nem nehéz. A ki hazáját igazán szereti, a kinek ereiben egy csöpp magyar vér csörgedez, az egy pillanatra sem tévóvázhát, hogy hová adja szavazatát.

Ha Radvány Istvánra adod szavazatodat, ez annak lesz a jele, hogy te rabszolga vagy, és rabszolga akarsz továbbra is maradni, mert úgy látszik hogy te nagyon meg vagy elégedve a mostani közönséges helyzettel s talán még köszönetet is mondasz Bauer hadügy-miniszternek azért a szívességért, hogy ő Magyarországnak hatvannégy millió koroná-
iát évenként Bécsben elkölti. Jó, szavazz

Radvány Istvánra, de akkor azután ne zúgólódjál többé az elviselhetetlen teher sulya alatt, hanem viseld békén, keresztényi türelemmel a sors csapását, melyet magad idéztél elő akkor, a mikor módod és alkalmaid lett volna a magad és hazánk sorsán segíteni!

De ha Herman Ottóra adod a szavazatodat, ez annak lesz a jele, hogy él lelkedben a hazafiúi önértet, mely azt diktálja neked, hogy magyar vagy és szabadságra születted! . . . Tudod és érzed azt, hogy Magyarországnak az önállóságra és függetlenségre, melyért nagy őseink három század óta a Boesky és Rákóczy-harcok alatt és végre 1848-ban annyi vért ontottak, elvitázhatatlan joga van. Tudod és érzed azt, hogy ez a föld, melynek minden legkisebb porszeme szabadság-harcokban elesett apáink véréből, a bujdosók és elnyomottak könnyeitől ázott, nem maradhat örökké osztrák rabiga alatt, el kell jönni az időnek, a mikor véren szerzett, vérral pecsételt jogaink megvalósulnak. Ezek pedig csak akkor fognak megvalósulni, ha ti választó polgárok minden alkalommal olyan férfura szavaztok, a ki a haza szabadságának és függetlenségének törhetetlen bajnoka. Segíts magadon, mert ha nem segítesz, az Isten sem segít meg!

Akadhat-e most már közöttetek: Miskolcz város déli kerületének választó polgárai között olyan magyar ember, a ki — ha ugyan lelkét „a munka embere” és „iparos képviselő”-féle ál- és hamis tanok vagy a vesztegetés ördöge meg nem mételeyezték — ne Herman Ottóra adná szavazatát? . . . Nem, ilyen nem akadhat; mert az ilyen magyar ember megtagadná a nemzet dicső multját, őseinknek három százados küzdelmeit! . . . Hát miért ontottak ősapáink annyi tenger-vért? Azért, hogy mi nyomorult, kores unokák most örökre lemondjunk a szabadságért való küzdelemtől, és tehetetlen nyugalommal odahajtsuk nyakunkat végkép az osztrák járom alá? . . . Vagy talán igazsága van a „Borsodmegyei Lapoknak”, a mikor azt mondja, hogy a mai nap „egy csendes végelgyengülésben kimúlt politikai eszmét (már t. i. a szabadság és függetlenség eszméjét) fogja a hosszú feledés országába szállítani? . . . Borzasztó! . . . Irtózatlan gondolat! . . . Hát ennyire jutottunk, ennyire megpuhultunk már a dicső 67-es alkotmány fennállásának 26-ik évében, hogy egy magyar lap a halálharangot meri meghúzni a magyar nemzet örök törekvése, reménye, végezelja: a szabadság és függetlenség eszméje felett? . . . Hát így gondolkodnak odaát a 67-es alapon? Így gondolkodik Radvány István ur is? . . . No, ha így gondolkodik, akkor megölő gyilkosa lesz hazánknak az, a ki rászavaz.

Fel tehát polgártársak a küzdelemre! fel a dicső harcra! Isten, a magyarok Istene segítni fog titeket a diadalra; mert lehetetlen, hogy ő az igaz és szent ügyet bukni engedje! Csak ti legyetek erősek hitetekben, tántoríthatatlanok politikai meggyőződéseitekben. Járnak ugyan majd körültek ámitók, rémitgetők és vesztegetők, a kik nem egyebek, mint az osztrák érdekeknek ügynökei, mézes-mázos szavakkal, ígéretekkel igyekeznek megvenni lelketeket; de ti forduljatok el undorral e hitvány gazoktól

s mondjátok nekik szemébe: Távozz tőlem sátán! Az én lelkem nem eladó, ki eladja lelkét, vagy a ki megveszi másnak politikai meggyőződését, az áruba bocsátotta hazáját és az ilyen ember — mint Eötvös Károly mondta — még száz év múlva sirjában is gonosztevő, hazááruló.

Járuljatok azért az urnához és tegyetek tanubizonyoságot arról, hogy hű és igaz fiai vagytok e hazának. Ha így tesztek, akkor a mai nap egy fényes és dicső nap lesz Miskolcz város történetében; egy igazi ünnepnap: a szabadság és függetlenség eszméinek ünnepnapja. Ha így tesztek, akkor a diadal a miénk és a leáldozó nap bucsusugaránál örömtől ragyogó arcokkal fogjuk hangoztatni: Eljen Herman Ottó Miskolcz város déli kerületének országgyűlési képviselője! (— — — t.)

Az urna előtt.

Pár óra még és mi bizonyoságot fogunk tenni magunkról: igaz emberek vagyunk-e, vagy pedig lelkünket eladtuk?!

Mert az alkotmányos küzdelem, melyben mi függetlenségiek a tiszta kéz birtokosai voltunk, nem volt más eszközünk, mint a lelkesítés és lelkesedés, a hamisítatlan hazaszeretet, az elvhűség, igaz meggyőződés ime közeledik a végkifejlés felé s Miskolcz városának déli választókerülete is gazdára talál.

Ki legyen ez a gazda?

Senki más, mint Herman Ottó!

Kire bizzuk elveinket!

Kire bizzuk legmagasztosabb jogaink közvetett gyakorlását?

Senkire másra, mint Herman Ottóra!

Ő benne az embert is a dicsőség fénye veszi körül, mert saját maga becsületes munkájával keresi kenyerét.

Ő benne az igaz magyart is szinről színre szemlélhetjük, ki előtt első a haz, melyet függetlenné és boldoggá tenni óhajt.

Ő benne a nagy politikust is láthatjuk, kit ellenfelei is tisztelettel vesznek körül.

Ő benne a magyar társadalmi életnek minden téren szereplő tagját magasztalhatjuk, a kinek megválasztásával csak önmagunkat tiszteljük meg.

Van-e s lehet-e Miskolczon, kinek szive nem ver igazán hazája függetlenségeért?

Van-e s lehet-e Miskolczon olyan ember, ki az érdemet, melyet ország-világ elismer Herman Ottóban, ne volna hajlandó tisztelettel, kitüntetéssel megjutalmazni?

Szavazzunk hát arra a férfura, ki személyisége, tudományossága, elvhűsége, igaz hazaszeretete, kifogástalan jelleme által a magyar közélet elsőrendű tagja!

Ki hazáját igazán szereti, függetlenségét kívánja, az érdemet méltányolni tudja, s lelkében nincs megvesztegetve: nem szavazhat másra, mint Herman Ottóra!

Eljen Herman Ottó!

Radvány mint politikus.

Csak pár vonásban mutatjuk be, hiszen nem is lehet másként, mert politikailag nem szerepelt soha, s mert politikai álláspontját nem fejtette ki még a miskolczi déli kerület kormánypárti választói előtt

sem. Egyetlen egy politikai hitvallása van: 1867, a mi azt akarja jelenteni, hogy ő a közönséges politika bajnoka.

Jól van. Ehhez egyelőre nem lehet szavunk. Sokan vannak, kik szintén ezt hirdetik.

De hát milyen szempontból 67-es a jelölt ur? Ezzel adós maradt.

S mivel adós, tehát szabad ugy vélekednünk, a hogy a 67-esek egy része vélekedik. Szabad azt állitanunk, hogy Radvány ezt az elvet követi: Magyarország nem élhet meg Ausztria nélkül, Magyarországnak közös-ügyes tánczot kell járni az osztrákkal, úgy, a mint Bécsben muzsikálnak; Magyarország nem is számíthat függetlenségre, mert a külhatalmak úgy sem ismerik el, úgy sem ismernék el; Magyarországnak nem lehetnek követelései, mert a közös-ügyek mindent kizárnak, a mi magyar nemzeti, Magyarországnak panaszkodnia sem szabad, mert azt is meg kell köszönnie, a mit élvez ez idő szerint...

S Isten tudná még mi nem szabad ennek a Magyarországnak, melyet Miskolcztól Radvány István akar képviselni a parlamentben. S mindezt csak azért, mert ő 67-es s olyan 67-es, ki még azt sem tudja: a 67-esek is eltérnek egymástól.

Hiszen Wekerle miniszterelnök nem ennek a 67-ességeknek a híve! A kiegyezésnek ő másféle érzelmet tulajdonít. Hogy akar hát Radványi ő hozzá állani?

Nem mondjuk öntudatlanul, hanem inkább meg gondolatlanul.

Politikája nincs. Vagy ha van, s ez az, a melyet reprodukáltunk, a melyhez teljes jogunk van, mert néma gyermeknek anyja sem érti szavát: mikor nem a Wekerle kormányhoz kell állania, hanem azon túl, hogy hová, találja ki!

Politikai hitvallása nem tiszta, nem határozott. Mi czímen áll tehát a politikusok közé?

A képviselőség politikai megbízatás. A kinek nincs politikája, az nem lehet a szó nemesebb értelmében képviselő.

Röviden ennyit szólhatunk Radványiról, mint politikusról. Nem sok, de talán elég. —o.

A zászló alatt.

„Mindez csupán előjáték, előcsatározás volt, a tulajdonképeni harc, az ütközet még csak ezután kezdődik“. Így kezdte beszédét Kovács Lajos, pártunk elnöke a vasárnap délután tartott pártgyűlésen, melyre — daczára a szakadó esőnek — rengeteg számmal jelentek meg pártunk hívei; jelöltek, hogy azt, a kit eszme lelkesít, meggyőződés vezet, sem zápor, sem jégeső, de még a csáthi vásár sem tartóztatja vissza hazafias jogának gyakorlásától.

No, de ne menjük most Csáthra, maradjunk a közgyűlésen. Kovács Lajos elnök azt is hangoztatta, hogy erősen bizik a győzelemben, mert 26 éve ismeri már a függetlenségi polgárok elhűségét, erejét, kitartását. — „Minél többször vertek bennünket a földhöz, — ugymond az elnök — annál magasabbra nőttünk. Most is napról-napra szaporodik táborunk, daczára a vesztegetéseknek és fenyegetéseknek“. Végül kijelenti az elnök, hogy a választás kedden reggel 8 órakor kezdődik, azért arra kéri a szavazó polgárokat, hogy reggel 7 órakor a csizmadia ipartársulat áruló helyiségében összegyűljenek s onnan fél 8 órakor indulnak a választás színhelyére, a városházához. Felkéri továbbá arra is, hogy a párt tagjai, mint a kik mindig őrei voltak a rendnek, a választás ideje alatt meg ne zavarják a rendet!

Majd el is felejtjük, hogy Kovács Lajos megnyitó beszédjének elején forró köszönetet mondott a Budapestről körünkben megjelent vezérférfiaknak, kik közül a párt egyik jeles tagja: Sturman György jelen van.

Nem kellett ennél több. A jelenvolt nagy közönség zajos éljenzésben tört ki és hallani kívánta Sturman Györgyöt.

Sturman György országgyűlési képviselő erősen hiszi, hogy az után a lelkesedés után, melyet itt tapasztalt, semmi kétség sem lehet az iránt, hogy a diadalt a függetlenségi párt fogja kivívni. A fővárosból lerándult társai nem hogy lelkesítettek volna itt, hanem inkább ők merítették lelkesedést és erőt arra, hogy azt a küzdelmet, melyet 25 év óta foly-

tatnak, tovább is folytassák. Az országos párt nevében köszönetet mond Miskolcz város polgárainak a lelkes és páratlan fogadtatásért. Nem hitték, hogy ez a kerület, mely oly rég óta kormánypárti képviselőket küldött a parlamentbe, ily nagy számú és rendíthetetlen függetlenségi polgárokat bír kebelében. — Azt hangoztatják ellenfeleink, azt hangoztatja a „Borsodmegyei Lapok“, (Nagy zaj. Felkiáltások: Abzug! Abzug! Le vele!) hogy mi csak beszélünk és nem teszünk semmit. Hát nem támogatta-e a függetlenségi párt a kormányt minden olyan törekvésében, mely a hazára nézve üdvös? Nem hiúsított-e meg minden olyan javaslatát, mely a hazára káros és veszélyes volt, mint p. o. a véderő törvény, a közigazgatás államosítása, sat?... Hát ez nem tett? Tett az is, hogy itt megjelentünk s egyesült akarattal meg fogjuk választani Herman Ottót! (Lelkes éljenzés.) Herman Ottót dicsérni annyi volna, mint vizet hordani a Dunába. Nem is akarja dicsérni, csak pár szóval felemlíti, hogy Herman Ottó 30 év óta működik önzetlen hazafíúi szeretettel a hazá javára, hát nem érdemes-e ezért a nemzet haláljára? Herman Ottó oly nagy ember, hogy ha ő más nemzet fia volna, neki biztos existenciája volna. De Magyarország neki még semmit sem adott, daczára annak, hogy ő mindenét, összes tehetségét a hazá oltárára áldozta fel. Büszke lehet reá Magyarország, hogy van egy tudósa, a ki csakugyan tudós. (Lelkes éljenzés.) Az egész nemzetet hálára köteleznék tehát Miskolcz városa, ha őt képviselőjévé választaná! (Hosszan tartó lelkes éljenzés.)

Bársony János, mint a végrehajtó bizottság elnöke, szintén köszönetet mond a függetlenségi párt vezérférfiainak, hogy lejötték hozzánk és lelkesítettek bennünket. Köszönetet mond Sturman György orsz. képviselőnek, hogy most is támogat nemes törekvéseinkben (Lelkes éljenzés). Jelenti, hogy pártunk az utóbbi napok alatt jelentékenyen megerősödött, annyira, hogy a biztos győzelem reményével mehetünk a választási harcba. Felemlíti továbbá, hogy gróf Károlyi Gábertől (Kitörő éljenzés!) táviratot kapott a párt elnöksége, melyben azt írja a nemes gróf, hogy a minisztereket egyenként fölkereste s előadta nekik, hogy egyes hivatalfőnökök szavazattal bíró alantass közegeiket maguk elé rendelik és reájok pressziót gyakorolnak, hogy Radványra szavazzanak. A miniszterek egyenként kijelentették, hogy nem tűrik, miszerint a választókra bármint befolyást is gyakoroljanak a hivatalfőnökök és megígérték, hogy ez iránt megteszik a szükséges intézkedéseket. Szólvagy értesült, hogy a miniszteri rendeletek már meg is érkeztek, melyeknek az a tartalma, hogy a kormány most ebben az esetben nem óhajta a kormánypárt győzelmét!

A polgárság hangos óhajára Bizony Ákos lépett az emelvényre. Ő is csak arra kéri a szavazó polgárokat, hogy a végső pillanatban ne csüggedjenek, buzgóssággal, kitartással induljanak a döntő ütközetbe. Ha minden ember megteszi hazafíúi kötelességét, akkor a győzelem bizonyos. Soha ilyen kedvező körülmények között nem indult a függetlenségi párt a harcba, mint most s ha netalán elbukunk, annak egyedül mi magunk leszünk az okai. Hallottam, mondja szóló, hogy vannak a választó polgárok között olyanok, a kik azt hangoztatják, hogy: „Én független párti vagyok, de nem szavazok.“ Hát én erre csak ezt mondom, hogy a ki nem szavaz, az nem igazi független párti, de nem is hazafi. A választói jog nemesak jog, de fontos kötelesség is. — Mikor a szavazó polgár az urnához áll, akkor a hazá érdekében cselekszik. Őt esztendőben egyszer nyilik minden polgárnak alkalma arra, hogy a hazá sorsára szavazatával befolyhat; az, ki ezt a fontos jogát nem gyakorolja, a ki eme fontos kötelességének teljesítése elől elküldorog, annak mondják meg Önök a szemébe, hogy: „Barátom! Én téged eddig becsületes embernek tartottalak, de máre után nem tartalak annak. (Kitörő éljenzés és taps! Felkiáltások: Ugy van! Igaz!) Én is arra kérem t. polgártársaimat, hogy a választás folyama alatt viseljék magukat illendően és férfiasan. Ne féljünk senkitől, de mi se bántsunk senkit. Még csak annyit mondom, t. polgártársak, hogy tegyenek félre a

választás napján minden mellékes dolgot, teljesítsék fontos kötelességeiket, mert ha Herman Ottó elbukna, örök gyalázatára lenne Miskolcz városának. Az ország szeme függetlenségi és a hazá üdvé forog kérdésben. De ha mi az utolsó pillanatig kitartunk, hiába minden vesztegetés és lélekvasárlás, a győzelem a miénk lesz. Ebben a reményben nem mint jelöltet, hanem mint Miskolcz város délikerületének országgyűlési képviselőjét éltetem Herman Ottót! (Hosszan tartó lelkes éljenzés.)

A pártgyűlést Kovács Lajos elnök ezekkel a szavakkal zárta be: „Ha megnyerjük a csatát, oly fényes győzelmet vívunk, mint a melyet vívtak dicső honvédeink 1848-ban. Akkor Miskolcz város déli kerületének minden egyes szavazó polgára egy-egy félisten lesz, a ki a hazá haláljára érdemes!“

Az ökörszem politikusok táborában nagy az izgatottság, nagy a — kétségbeesés! Hejh, azok a miniszteri ukázok! A nagy Jupiter hiába jár-kelel már a megvásárlandó ökrök után, hiába zörget a hivatalos bürokráciá ajtáin, mindenünnen — hosszú orral kell eltávoznia. Lesétált a mult szerdán is a vasuti műhelybe, a hol előbb hosszú (!) értekezletet tartott Proházka felügyelővel, azután számon kérte tőle — az ökröket. A voksoló munkások berendeltettek, a kikhez eme szavakat intézte a nagy Jupiter: „Uraim! Szavazzunk Radványra!“ De a derék vasutiaknak vasból van ám a feje, dörgedelmes hangon tört ki ajkaiokról a szó: „Radvány is, meg az ur is — me — hett!“

„Izgatás, rábeszélés, terrorizmus.“ Ezek azok a nagy bűnök, melyek a kormánypárti sajtó szótárában reánk, a függetlenségi pártra vonatkozólag találhatnának. Hát akkor az „etetés, itatás, rémítgetés és lélekvasárlás“ milyen bűn lehet?!

A szabadelvűség pávatollaival dicsékvő kormánypárt organuma Gonosz Pistaként letagadja az égről a napot. Légből kapottnak állítja azt a beszélgetést, mely Georgovits László és Diószeghy György városi főjegyző között lefolyt s melyet mi 43. számunkban közöltünk. Hát ha úgy értelmezi laptársunk a légből kapást, hogy az hír a levegő útján jutott füleinkhez, akkor igazsága van, mert Georgovits nem adta be írásban; hanem elbeszélte legalább is szék ember füle hallatára ő maga. Tessék tőle megkérdezni. A mi a Fekete Bertalannal történt dolgokat illeti, arra nézve azt mondja, hogy Szarka János ügyvédől vett egy nyilatkozatot. Nem tudjuk, miféle összeköttetésben lehet ezzel a dologgal Szarka János, az ügyvéd, éppen azért nagyon kíváncsiak vagyunk a prókatori megnyilatkozásra.

Ez a híres kormánypárti sajtó rendkívül izgatott, mondhatni: dühös a miatt, hogy Miskolcz város iparososztálya semmiképen sem tudja Radvány érdemeit méltányolni az ipar terén, mert hát mit is méltányolna? Ebbeli nagy dühében aztán neki ront Herman Ottónak és egy iparkamarai hivatalos lapról éppen nem várható tájékoztatlansággal azt vágja a szemébe, hogy: „Herman Ottó eddig az iparos osztály létezéséről semmit sem tudott.“ Lám, mennyire elragadja az embereket a párdüh! Hiszen ország-világ tudja, hogy az 1876-ki szegedi országos iparkiallítás rendezésében senkinek sincs annyi érdeme, mint Herman Ottónak, az egész iparos mozgalmat úgy szólván ő vezette Ráth Károly, Bakay Nándor és Gelléri Mór országghírű vezérférfiakkal egyetemben. Tessék csak erről a kiállításról a jelentést elolvasni. Tevékeny részt vett ezen kívül a kecskeméti iparkiallítás rendezésében, az apatini első iparkiallításnak pedig ő volt a lelke, szellemi vezetője. Tessék csak ezekről a dolgokról a kamarában tudakozódni, ott bizonyosan fel fogják világosítani a levegőben kaparászó cikikkirót, hogy ez mind igaz; mert ezekről annak idején terjedelmes jelentések és röpiratok jelentek meg. Szóval Herman Ottó még e téren is több érdemet mutathat fel, mint Radvány István. Ezzel, azt hisszük, megadtuk a kért választ arra a nagyképi kérdésre, hogy a túldal jelöltje volt-e nagyobb előharczósa az iparérdekeknek, vagy a mi jelöltünk? Ebből minden iparos választó beláthatja, hogy Herman Ottó

még az ipar terén is sokkal többet tett és többet képes tenni, mint Radvány István, mert azt mondja a szentírás: „Jölehet a test kész, de a lélek — erőtlenné!”

A két Gyurka. Kortés főjegyzőnk, a ki két hét óta nem a maga hivatalában, hanem itt-ott más hivatalokban tölti a városi pótdoból megfizetett idejét, a napokban a pénzügyigazgatóságnál járt s ott a következő érdekes jelenetet élte át:

— Szervusz Gyurka!
— Szervusz Gyurka!
— Mi kell Gyurka, kolbász-e, vagy hurka?
— Adj akármiből jó nagyot, de — — — —
Radványnak — szavazatot!

A derék Csáák, a kinek nem hiába volt az ősapja a trencsényi Csáák Máté, nem ijedt meg a daczára a kormányparti korifeusok által ellene fölterjesztett panaszoknak (melyeket Wekerle figyelembe sem vett), a következő hangulatteljes és le-sújtó kijelentést tette:

— Nem adhatok, édes Gyurkám,
Még ha megharagszol is rám,
Itt mindenki elvesz igaz
Meggyőződéséből szavaz!

Óriási orr!

A zsidó barát.

A zsidó választóknak azt mondják a kormányparti kortések, hogy Radvány István nagyon szereti a zsidókat, valósággal él-hal értük. Hát az igaz, hogy szereti — az urnánál; de másutt, p. o. a gözmalomnál, ott bizony meg sem tűri. Egyszer volt Radvány Istvánnak egy zsidó alkalmazottja a gözmalomnál: Stärk-nek hívták; ennek az egynek is pusztulnia kellett olyan mintegy hat évvel ezelőtt. Azóta tiszta a gözmalom Mózes híveitől, mert hát Radvány — nagyon szereti a zsidókat!

A „B.-M.-Közlöny is beleszólt a politikába, mint az öreg „Borsod.” Hát csak hadd beszélje ki magát ő is, mi nem haragszunk érte, mert ha száz miskolczi lap fordulna is ellennünk (nem három), még akkor sem félhetnők igaz ügyünket. Hiába beszélnek ok metelyt hintő tanaikat, hiába beszélnek azt, hogy az iparos érdekeket csak iparos képviselheti a parlamentben, a kivett maszlagra nem fog rá menni senki. Hiába dicsőítik és hiába fűjják nagyra Radvány Istvánt; a tiszta szemmel bíró polgár sohasem fogja elefántnak látni a szúnyogot. Azzal az egygyel pedig legyenek tisztában, hogy a függetlenségi párt lelkes táborából egyetlenegy iparost sem fognak elhódítani; mert az az iparos tudja, hogy Radvány István sem politikája, sem pedig igen közönséges tehetsége miatt nem lenne képes jót tenni a hazai ipar és kereskedelem érdekében.

Gróf Károlyi Gábor tanácsát egy felvégesi polgártársunk: Rác János már gyakorlatba is vette. Nevezett polgártársunk ugyanis a napokban beállított a függetlenségi párt végrehajtó bizottságának helyiségébe s ott a következőket mondotta: „Tekintetes uraim! Engem a lelkiismeretem furdalása hozott ma ide. Kaptam én vagy huszad magammal egy hordó bort, két sódort, kenyert és 10 forintot a kormányparttól. A hordó bort a komám pinczéjében megittuk, a két sódort meg a kenyeret megettük, a 10 frtot szivarra meg fekete kávéra elköltöttük. De a mi szívünk mégis csak ide húz, mi — akár hová tesznek bennünket — nem szavazunk Radvány Istvánra, sőt a kolláció alkalmával, mikor a kormánypart bora a vég felé járt, már elkiáltottuk, hogy: Éljen Herman Ottó! Hát már most tessenek megmondani, hogy micsoda bajba esünk, ha Herman Ottóra szavazunk?”

A bizottság tagjai nagyon természetesen megnyugtatták Rác polgártársunkat; azt mondták neki: „Csak legyen nyugodt édes barátom.” Ha megették a sonkát, megitták a bort, jól tették, sőt egyenként és iganak — ha kapnak — még többet is, csak azután az a fő, hogy Herman Ottóra szavazanak! Ne féljenek, semmiféle bántódásuk nem lesz, sőt még a 10 frtot sem kérhetik vissza, mert akkor ők kerülnének bajba. A büntető törvénykönyv ugyanis azt mondja: „A ki a választónak azon célból, hogy bizonyos jelöltre szavazzon, pénzt és más előnyt nyújt, vagy ígér: hat hónapi fogházzal és ezer forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Ugyanigy büntetettik az etető és itató is.”

Ha polgártársaink a lélekvásárlóktól már egyáltalában nem tudnak szabadulni, ha ezeket a becsületes elleni merénylőket nem tudják másképp lezárni a nyakukról; hát fogadják el a pénzt, még a városháza kapujában is fogadják el azt; de a mikor az urnánál megállanak, van-e olyan emberi hatalom, a ki meggátolja, hogy ne azt a nevet ejtse ki, a melyiket akarja? Ilyen hatalom nincs. Ejtsék ki akkor polgártársaink bátran a Herman Ottó nevét és ha nagyon nyomná a lelkeket az az áruló pénz, hát dobják azt oda az asztalra, vagy annak az embernek a szemébe, a ki adta. Az ilyen ígret sem mire sem kötelez. Csak egy példát mondunk. Ha egy útonálló rabló arra kényszerítene valakit, hogy ölje meg ezt vagy azt az embert, az illető megígéri csak azért, hogy meneküljön, hát végre kell-e azt a gyilkosságot hajtani? Hát ha egy becsületes rabló áll az utunkba és arra kényszerít, hogy öljük meg hazánkat, meg kell-e azt nekünk cselekednünk?

Azért csak szavazzanak polgártársaink az áruló pénz daczára is arra a jelöltre, a kit szívök óhajt; akkor lesz becsületük tiszta és mocsoktalan.

Ugy értesültünk, hogy az áruló pénz visszadobásának számos példáját fogjuk látni a mainap folyamán.

A függetlenségi párt elnökségének — mint legutóbbi számunkban is közöltük, bejelentetett, hogy egyes vasuti főnökök alantasaikat azon fenyegetéssel, hogy a főigazgató kivánsága, miszerint Radványra szavazzanak, ily módon kívánják pressirozni.

A függetlenségi párt elhatározta, hogy az ily egyének nevét kimélet nélkül pellengére állítja, s az e tekintetben küldött panaszra gr. Károlyi Gábertől következő sürgönyi válasz érkezett:

„Beszéltem Lukács miniszterrel és Ludwig főigazgatóval. Szavukat bírom, hogy semmiféle pressiót nem tőrnek. Ha ennek ellenére bármi történnék, értesítést kérek.”

Fel tehát tisztelt polgárok, gyakoroljátok legjobb meggyőződésüket minden félelem nélkül.

A pártelnökség.

H I R E K.

— Lapunk legközelebbi száma szombaton, folyó hó 10-én fog megjelenni.

— Személyi hír. Ó Fensége Vilmos főherceg a tűzértség főfelügyelője pénteken este Miskolcra érkezett. Az érkezéskor a helybeli tisztikar néhány tagja fogadta. Ó fensége két papi itt tartózkodása alkalmával a Seper szállodába szállt, a hol három szoba részére berendeztetett. Ó fensége Vilmos főherceg szombaton reggel Edelénybe utazott, hol a tűzértség felett szemlét tartott. Délután fényes ebéd volt, melyen városunk főrangú tisztjei hivatalosak voltak — Vilmos főherceg szombaton este hagyta el városunkat.

— Lukács Béla kereskedelemügyi miniszter — mint értesültünk — a napokban városunkba érkezik. A miniszter városunkba jövetelével a díszgyőri vasgyárat fogja megtekinteni, a mi különben általa régebben tervezetett. A vasgyári tisztviselők és alkalmazottak körében nagy várakozással néznek elébe a miniszter jövetelének, lelkes ovációkban fogják részesíteni megérkeztek. A vasgyári műkedvelő közönség színi-előadást, a dalkör pedig dalestélyt és táncvigalmat rendez tiszteletére. A közel napokban érkező miniszter városunkba jövelele iránt Miskolcz város közönsége is örömmel néz elébe.

— Báró Vay Béla Budapesten. Báró Vay Béla Borsodvármegye főispánja kezdeményezése folytán Magyarország összes vármegyének főispánjai a múlt év június hó 6-án tartott koronázási jubileum alkalmával elhatározták, hogy a koronázási nap emlékezetéül minden év június hó 6-án Budapesten összejövetelt rendeznek. — Az első összejövetelt vármegyénk főispánja Báró Vay Béla rendezi, ki a meghívókat a napokban a főispánoknak széjjel is küldötte. Báró Vay Béla főispánunk holnap délután a fővárosba utazik.

— Az új hadosztályparancsnok Cronenbold Ferdinand a budapesti 32. gyalog-hadosztály parancsnoka, a napokban városunkba érkezik s elfoglalja állását. Örömmel üdvözljük körünkben az új hadosztályparancsnokot, ki előzőkenységével és polgárok iránti szeretetével, úgy Aradon, mint Budapesten a polgárság egyik kedvelt alakja volt.

— Személyi hírek. Soltész Nagy Kálmán kir. tanácsos, városunk polgármestere Radegundból, hol négy hétig a fűrdőben időzött, szombaton délután viruló egészségben városunkba érkezett s még aznap átvette hivatalának vezetését Palla Gábor

városi első tanácsnok helyettes polgármestertől Zelenka Pál ev. püspök, Péchy Tamás volt képviselőházi elnök e hó elején Gömörbe utaznak, hol az egyház ügyeivel lesznek elfoglalva. — Bartay Ede kir. tanácsos az országos zene akadémia igazgatója kedden délután városunkba érkezett s e közel napokban elhunyt Bethlenfalvi Faygel István né úrnő temetésén, mint annak közeli rokona részt vett. Csütörtökön délután Budapestre vissza utazott.

— Kinevezések. Farkas Gusztáv hangácsi lelkész, Nyusznyai Iván, — mint a hivatalos Közlöny írja — plébánosokká nevezettek ki, még pedig az előbbi a hevesi, utóbbi a szendrői egyházhhoz.

— Esküvő. Elek József hábonyi ref. lelkész kedden délután tartotta egybekelési ünnepélyét Apostol Ilonka urhölgygyel, Apostol Mihály varbói lelkész kedves és bájos leányával Varbón. Tartós boldogságot kívánunk az új frigvhez.

— Közigazgatási bizottság. Borsodvármegye közigazgatási bizottsága f. évi június hó 12-én Báró Vay Béla főispán elnökle alatt rendes havi ülést tart, melynek kiváló tárgyát a Ludovika akadémia Buttler-féle alapítványi hely betöltésére való pályázatok elintézése lesz. Öt remegő ifju várja a kritikus napot, kik közül kettő lesz a — győztes.

— Gyapjувásár. Az első miskolczi gyapjувásár szerdán köszönt be. Daczára a rossz időjárásoknak sikerültnek ígérkezik, a mennyiben már ez ideig számos gyapju-termelő gyapju-termelését már a napokban elküldötte. A Hítelintézet a gyapjувásárra már a meghívókat széjjel küldötte. Mint értesültünk a megnyitáson Soltész Nagy Kálmán polgármesteren kívül, a városi hatóság, a kereskedelmi és iparkamara, gazdasági egyesület képviselve lesz. A legtöbb gyapjut ez ideig gróf Desseffy Aurél és Gröber földbirtokosok szállították.

— Emlékeztető. Az ev. ref. felsőbb leánynevelde tavaszi mulatsága szombaton e hó 10-én lesz a népkert helyiségében. — A kereskedők és kereskedő ifjak együletének táncvigalma vasárnap e hó 11-én lesz ugyancsak a népkert helyiségében. Mind-azok, kik tévedésből meghívót nem kaptak, forduljanak a rendezőséghez. — Edelényben vasárnap az ottani népiskolák részére társas összejövetelt tartatik. Este az alacskaik erdőben táncvigalom. . . .

— A miskolczi dal- és önképzőkör e hó 3-ára hirdetett dal- és tánc-estéje a kellemetlen idő miatt megtartható nem volt, az bizonytalan időre halasztatott.

— A vendéglősök figyelmébe. A belügyminiszter kimondotta, hogy a vendéglősök és kávéház tulajdonosok, kik ez ideig minden italméresi engedély nélkül mérhettek ki szeszes italokat — csak az esetben szabad, ha arra italméresi engedélyt szereztek. Felhívjuk erre a körülményre a vendéglősök és kávéház tulajdonosok figyelmét.

— Vármegyei tisztviselők öröme. Hieronymi belügyminiszter az új költségvetési törvény alapján már kiutalványozta a vármegyei dotációk fölemelésére felvett összegeket. A vármegyei tisztviselők most hét hónapra egyszerre kapják ki fizetésemelelési járandóságukat.

Felelős szerkesztő és lap tulajdonos: Dr. Halász Sándor.

Kiadó: Wesselényi és Könyg.

A közönség köréből.*)

Alólírottak előtt Berecz János szűcsmester szombaton, azaz június hó 3-án magáról egy igen jellemző dolgot beszélt el, mely a következő:

Dr. Markó László lehívatta a felvégekből Berecz János szűcsmester polgártársunkat, a kiről már meg volt győződve, hogy a függetlenségi elvnek tantoríthatatlan híve! „Lehivattam — ugymond a kortesdoktor — mert azt hallottam, hogy pénzre van szükség; én adok önnek szívesen, ha folyó hó 6-án a szabadelvű párt képviselőjelöltjére adja szavazatát.

Derék és független elvű polgártársunk azon érvet használta a kúra bevételé ellen, hogy: „mióta élek — míg szavazati joggal nem bírtam is — szívem mélyéből eredő legtisztább kívánságom mindég az volt, hogy független legyem Magyarországon, ettől ma annál inkább nem térek el. De különben több tántoríthatatlan, független elvű polgártársam által is érdekelve vagyok váltó zsrálása által, azokat sem haragítanám meg e világ minden kincseért sem, az által, hogy elvtagadó legyek s a lelkemet eladjam egy pár rongyos forintért.”

De a doktor nem tágitott, s hogy e nem mindennapi kúrát beadhassa, így szólt: „Kifizetem én a váltóját s akkor nem tartozik sem a pénztárnak, sem barátainak.”

Nem vette be polgártársunk sem az ígretet, sem a kúrát, mert — ugymond — később volna a halálba menni, mint elvét megtagadni, azáltal magát közmegevetés és gúny tárgyává tenni; nem teszem, ha a világ minden kincsét adnák azon egy szavamért; tántoríthatatlan híve maradok, míg élek, pártomnak: a függetlenségi pártnak.

E nyilatkozatnál jelen voltunk:

Kun István, Tokai Lajos, Demeter Pál,
miskolczi polgárok.

*) E rovat alatt a közérdekű felszólalásokat díj nélkül közöljük, de azokért a felelősség a beküldőt terheli. Szerk.

NYILTTÉR.*)

Kitünő asztali bor

WASSERMANN JAKAB pinczejéből

kapható

HOCHMANN MIKSA

fűszerkereskedőnél a Forgóhid sarkán.

1 liter asztali bor 40 kr.

1 liter כשר asztali bor 44 ..

*) E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek ujonnan és a kor igényeinek teljesen megfelelően berendezett

czukrászdámat

becses figyelmébe ajánlani.

Üzletemben naponta kitünő friss élesztős, irós- és torta-sütemények, továbbá mandula-sütemények kaphatók.

Nagy választék: francia bonbonokban, caramel és selyem bonbonban.

Bel- és külföldi liqueur-ök, magyar és francia cognac, aszu-borok.

Megrendelésre a legnagyobb pontossággal készítik forma-fagylaltokat, parfaitet, parfait-bombákat, croccambusch, krémeket stb.

Kitünő reggeli, fekete és uzsonna kávé, chokoládé, tea, punsch, grogg stb.

Az általános kedvelt

Mignon dessert sütemények

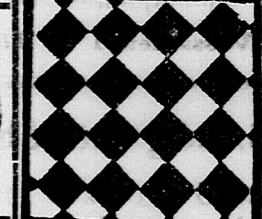
u. m. navett, ananas, mocca, deák, bouldinez, Fedora, Tahiti, cocki stb. naponta frissen készíttetnek.

Vidéki megrendeléseket pontosan és a legnagyobb figyelemmel eszközöl

MEGAY ROBERT

czukrász

Miskolcz, Széchenyi-utca 26.

Sártory Oscár fiókja

Miskolczon, Szeles-utca 20. sz.

Cement és csatornázási munkák vállalkozója.

Az építészeti idény megkezdésével bátorodom azon tiszteletteljes jelentést tenni, miszerint raktáramban a legkiválóbb minőségű

hidraulai mész, I-a Lábatlani román-cement, valódi perlmoosi portland-cement,

mező- és vakolat-gipsz

készletet tartok eredeti gyári árak mellett; továbbá a helyben ujonnan szerkesztett prés-rendszer szerint berendezett cemenárú-gyáramban kitünő és valódi portland-cementből lemezeket természetes, vörös és fekete színben, különféle nagyságban, közönséges és mesterséges márványban gyártok, mindennemű épüldiszitványokat szállítok, elvállalok cement építési munkálatokat, u. m.: *venecziát, terrazzi, gránit, mozaik-padozat, cement-talapzat, vízvezető cement-csatorna, falak-szárászátétele, vízvezeték helyreállítását, szarvasmarha abrak-sorompók, abrakleltető kádak, és vizgyűjtők* elkészítését. Egész kripták építését cement vagy gránit-mozaikból, legolcsóbb áron. Különös figyelembe ajánlom gránit-mozaikból készülő sarkköveket tetszés szerinti alakban és nagyságban.*Kehlheimi, metlahi, keramit és karrarai márványlapokat, elszigetelő kátrányos lemezeket* — különösen előnyösek falak száraz állapotban megtartására. — *Köszönkétrányt, asphalt, köfedél péptapokat, tűzmentes téglákat* a legolcsóbb áron szállítok. Általában minden az építészeti szakmába vágó megrendelések a leggyorsabban és a legjutányosabban teljesíttetnek.

Állandó nagy raktár ócska vasuti sinekben

Van szerencsém a n. é. gazdaközönségnek a *cséplési idényre*

salgó-tarjáni, ccenter-királdi és porosz

köszenet

minden vasútállomásra kocsirakományként *bérmelve, a legjutányosabb árak* mellett ajánlani.A rendelményeket kérem minél előbb *nálam előjegyeztetni*, hogy a szükséglet beálltával t. továbbmunka pontosan megfelelhessenek.

Szives megbízásait kérve, vagyok magamat ajánlva.

5-6

kiváló tisztelettel

ENGEL IGNÁCZ vas- és kőszénkereskedő

MISKOLCZON.

mindennemű gazdasági cikkek nagyraktára

MERKL GYULA vas-, szerszám- és fegyverkereskedése, MISKOLCZON, a Nagyszálloda alatt.

NAGYRAKTÁR:

1-3

Minden faj épület- és butorvasalásokban, legujabban szab. bev. szobazárakban, kitünő, valódi, jótállás melletti francia szerszámokban.

Ajánlok továbbá: *Peronosporaszőlőpermetezőket*, *megvétele és használatra.*

Kétszer zománcozott első minőségű konyhaedényeket és teljes konyhafelszerelvényeket.

Villanycsengő-bevezetések eszközölését. Halász- és vadász-eszközöket.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Elsőrendű

s a biztosításoknak minden ágazatot felölelő társulat úgy a kül-, mint a belületi teendőkre

két hivatalnokot

fix fizetés mellett állandóan alkalmaztatni óhajt.

Ugyanott egy szép írású gyakornok felvétetik.

Bővebb felvilágosítások »Haladás« czim alatt e lap kiadóhivatalában nyerhetők.

WESSELÉNYI ÉS KÖNIG

KÖNYVNYOMDÁJA MISKOLCZON, DEÁK-UTCA.

Ajánlják ujonnan és a legszebb irásfajokkal berendezett

könyvnyomdájakat

mindennemű e szakba vágó munkák elkészítésére.

Különösen ajánlják angol írott betűket, béli és lakadalmi meghívókra, eljegyzési-, esküvői- és ajánló- (address)-kártyákra, körlevelekre, névjegyekre, számlák és levélpapírokra. — Írott betűik teljesen kizárják a drága litographiai munkákat. — Elvállalnak továbbá mindennemű művek, folyóiratok, iskolai értesítők, pénztári betétkönyvek, árjegyzékek, hivatalos táblázatok, étlapok, belépti- és czimjegyek, gyászjelentések, falragaszok stb. nyomtatványok készítését, csinos kivitelben, előnyös áron és minden tekintetben versenyeznek a fővárosi műintézetekkel.

„SZABADSÁG” politikai, független párti lapnak

kiadóhivatala.

Hatóságilag engedélyezett falragasz-intézet.

SZABADSÁG

politikai, trszadalmi, közgazdasági, tanügyi és helyiérdekű lap.

A miskolczi függetlenségi és 48-as párt közlönye.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Előfizetési ára:

Negyedévre 1 firt 25 kr.
Félévre 2 " 50 "
Égész évre 5 " "

HIRDETMÉNY.

A Miskolczi Takarékpénztár

részéről tisztelettel értesítjük a betevő közönséget, hogy betéteket 4—8 napi felmondáshoz kötött

kamatozó pénztári jegyekre

is elfogad intézetünk.

A pénztárijegyek bemutatásra szólnak 50, 100, 500, 1000 és 5000 forintról állítatnak ki s ez idő szerint 3 és 1/2%-lit kamatoznak.

Ezenkívül tisztelettel tudatjuk, hogy intézetünk — tekintettel a nagyérdeműközönség fokozódó bizalmára — azon kellemes helyzetben van, mikép az alapszabályainkban előirt minden üzletágban szolgálatát a legelőnyösebb feltételek és kamatláb mellett ajánlhatja fel.

Kelt Miskolczon, 1892. november 14.

A Miskolczi Takarékpénztár igazgatósága.